

Vrije Universiteit Brussel
Master in de criminologische
wetenschappen
(master)

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
	3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.2 Werkwijze	5
	3.3 Domeinspecifiek referentiekader	6
	3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	7
4	Opleiding	9
5	Beoordeling	10
	5.1 Doelstellingen opleiding	10
	5.2 Programma	11
	5.3 Inzet personeel	14
	5.4 Voorzieningen	15
	5.5 Interne kwaliteitszorg	15
	5.6 Resultaten	17
6	Oordelen visitatiecommissie	19
7	Oordelen NVAO	20
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	21

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 24 augustus 2009 heeft de Vrije Universiteit Brussel bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Master in de criminologische wetenschappen (master), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad. De aanvraag is ontvangen op 27 augustus 2009.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Master in de criminologische wetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel.

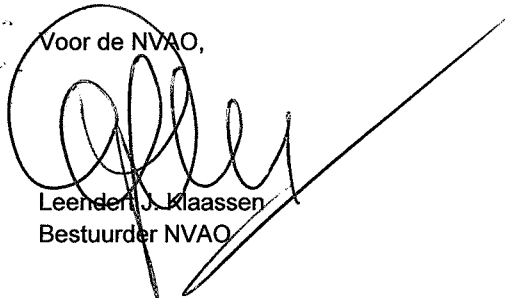
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master in de criminologische wetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Brussel wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot en met het einde van het academiejaar 2017-2018.

Den Haag, 7 december 2009

Voor de NVAO,

Leendert J. Klaassen
Bestuurder NVAO

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 24 augustus 2009 heeft de Vrije Universiteit Brussel bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Master in de criminologische wetenschappen. De aanvraag is ontvangen op 27 augustus 2009.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft Vrije Universiteit Brussel een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR).

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR

Visitatiecommissie:

Voorzitter: **Prof. dr. L. Martin Moerings**, hoogleraar penologie aan de Universiteit Leiden, NL

Leden:

- **Prof. dr. Chrisje H. (Chrisje) Brants**, hoogleraar straf- en strafprocesrecht, Universiteit Utrecht Willem Pompe Instituut, NL
- **Prof. dr. Yves Cartuyvels**, hoogleraar Facultés Universitaires St. Louis (FUSL), België
- **Dr. Guido Cuyvers**, coördinator onderwijsontwikkeling en departementshoofd van het departement Sociaal Werk, Katholieke Hogeschool Kempen (Onderwijskundige)
- **Dhr. Amir Jaouadi** (student Universiteit Gent)

Secretaris: **Mevrouw dr. ir. Els Van Zele**

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 18 januari 2008 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

Ter voorbereiding van de visitatie werd aan de instellingen gevraagd een uitgebreid zelfevaluatierapport op te stellen. De Commissie ontving de zelfevaluatierapporten een aantal maanden voor het eigenlijke bezoek, waardoor zij de gelegenheid kreeg deze documenten vooraf zorgvuldig te bestuderen en het bezoek grondig voor te bereiden. De

commissieleden werden bovendien verzocht om voor elke opleiding een tweetal eindverhandelingen te selecteren uit een lijst van recente eindverhandelingen. De geselecteerde eindverhandelingen werden eveneens een aantal weken voor het eigenlijke bezoek door de Cel Kwaliteitszorg aan de commissieleden bezorgd. Elk commissielid heeft bijgevolg per opleiding minstens twee eindverhandelingen grondig gelezen vooraleer het bezoek plaatsvond. De Commissie hield haar installatievergadering op 4 maart 2008. Tijdens deze vergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op de af te leggen bezoeken. Verder heeft de Commissie op deze vergadering haar referentiekader geformuleerd. Daarnaast werd het programma van de bezoeken opgesteld en werd een eerste bespreking gehouden van de zelfevaluatierapporten. De tweede bron van informatie werd gevormd door de gesprekken die de Commissie tijdens haar bezoeken aan de opleidingen heeft gevoerd met alle geledingen die betrokken zijn bij academische programma's in de Criminologische Wetenschappen. Ook werd aan de instellingen gevraagd als een derde bron van informatie om een veelheid van documenten ter inzage te leggen ten behoeve van de Commissie. Daar waar de Commissie het noodzakelijk achtte heeft zij bijkomende informatie opgevraagd tijdens het bezoek om haar oordeel goed te kunnen onderbouwen. Het bezoekschema voorzag – naast gesprekken met het bestuur van de faculteit, de opleidingsverantwoordelijken, de studenten, de assistenten, de docenten en de facultaire en opleidingsgebonden beleidsmedewerkers – steeds in een bezoek aan de faciliteiten (inclusief bibliotheek, leslokalen en computerfaciliteiten), een gesprek met de afgestudeerden van de opleidingen en een spreekuur waarop de Commissie bijkomend leden van de opleiding kon uitnodigen of waarop personen op een vertrouwelijke wijze door de Commissie konden worden gehoord. Aan het einde van het bezoek werden, na intern beraad van de Commissie, de voorlopige bevindingen mondeling aan de gevisiteerde opleidingen meegedeeld. Als laatste stap in het visitatieproces heeft de Commissie haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen in voorliggend rapport vastgelegd. De commissie heeft de Vrije Universiteit Brussel bezocht van 19 tot en met 21 maart 2008.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Bij het opstellen van haar referentiekader heeft de commissie zich gebaseerd op het referentiekader dat in 2001 werd gehanteerd bij de visitatie Criminologische Wetenschappen in Vlaanderen (VLIR, 2001) en het referentiekader dat in 2007 werd gehanteerd bij de visitatie Criminologie in Nederland (QANU, 2007). Daarnaast heeft zij ook de Criminology Benchmarks (draft 3, 21-03-2005, British Society of Criminology) geconsulteerd, alsook de doelstellingen en eindtermen die de opleidingen voor het eigen onderwijs hebben geformuleerd, de internationale eisen die worden gesteld aan academische opleidingen in de Criminologische wetenschappen, het Vlaamse Structuurdecreet (2003) en het toetsingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) waarin een aantal minimeisen worden vooropgesteld die zijn gebaseerd op de internationaal aanvaarde Dublin descriptoren.

De visitatiecommissie volgt bij het specificeren van haar referentiekader de zes onderwerpen van het beoordelingskader, conform de Handleiding Onderwijsvisitaties, VLIR/VLHORA (Feb. 2005 Specifiek omschrijft het referentiekader naast de domeinspecifieke minimeisen waaraan de opleidingen (bachelor, master, master na master) moeten voldoen, de minimeisen die aan een afgestudeerde in het vakgebied mogen worden gesteld en het tewerkstellingsprofiel van de afgestudeerde criminoloog. Het

referentiekader omschrijft tevens de algemeen onderwijskundige uitgangspunten waaraan een academische opleiding moet voldoen, de eisen met betrekking tot de onderwijsorganisatie en -realisatie, het personeelsbeleid en het onderwijzend personeel en de interne kwaliteitszorg. Het referentiekader werd vóór de bezoeken, maar na het inleveren van de zelfevaluaties, voorgelegd aan de opleidingen. Tijdens de bezoeken van de visitatiecommissie wordt het referentiekader met de opleidingen bediscussieerd.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
  - De commissie bestond uit 5 leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.
- De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk;
- wettelijke eisen voor beschermde beroepen.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Master in de criminologische wetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De commissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding.
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Vrije Universiteit Brussel
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging(en): Brussel
- graad en de kwalificatie: Master in de criminologische wetenschappen
- niveau en oriëntatie: master
- studieomvang: 60 studiepunten
- afstudeerrichtingen: geen
- onderwijstaal: Nederlands
- studiegebied: rechten, notariaat en criminologische wetenschappen
- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De doelstellingen en eindtermen van de masteropleiding zijn in overeenstemming met artikel 58 van het Structuurdecreet en voldoen aan de criteria die de Commissie in haar referentiekader heeft vastgelegd. De doeltellingen en eindtermen zijn verder omschreven in termen van competenties. Er is voldoende aandacht in de doelstellingen van de masteropleiding voor het beheersen van generieke en algemene wetenschappelijke competenties op een gevorderd niveau en voor het beheersen van wetenschappelijk-disciplinaire kennis. Er is ook voldoende aandacht in de doelstellingen voor het beheersen van onderzoekscompetenties en voor het ontwikkelen van een geïntegreerde kritische visie. De Commissie meent dat er ook voldoende aandacht is voor de internationale dimensie in de doelstellingen van de masteropleiding.

De domeinspecifieke doelstellingen van de Master in de Criminologische Wetenschappen voldoen aan de criteria die de Commissie in haar referentiekader heeft vastgelegd en zijn voldoende afgestemd op de eisen van (buitenlandse) vakgenoten en de wetenschappelijke

¹ Art. 7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art. 12 van het reglement Bestuursbeginselen

discipline. De studenten zijn vertrouwd met de domeinspecifieke doelstellingen van de opleiding. Commissie is van mening dat er voor de domeinspecifieke doelstellingen expliciet overleg met het werkveld noodzakelijk is en meent dat dit op dit ogenblik nog te weinig gebeurt.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.9. Masterproef

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.8 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

Het programma biedt de studenten goede mogelijkheden om de doelstellingen te bereiken en om de beoogde competenties te verwerven. De concretisering van de doelstellingen heeft voor de twee varianten (dag- en avondprogramma) van de bachelor- en de masteropleiding een goed niveau. De specifieke omschrijving van de opleidingsdoelen in termen van competenties voor de verschillende opleidingonderdelen dient nog nader te worden uitgeschreven voor de beide opleidingen. De Commissie stelde tijdens het bezoek vast dat de opleidingen reeds een heel eind op weg zijn met het concept 'Competentiegericht Leren', wat zij sterk waardeert, hoewel de opleidingsverantwoordelijken zelf aangaven tijdens het bezoek dat zij nog een eind dienen te evolueren in deze.

De masteropleiding heeft een duidelijk wetenschappelijk karakter. Er is goede aandacht voor kennisontwikkeling, het ontwikkelen van vaardigheden en attitudes, alsook voor het verwerven van competenties op een gevorderd niveau. Studenten worden daadwerkelijk geconfronteerd met het wetenschappelijk onderzoek en met de theoretische en empirische ontwikkelingen op dit vlak.

Het concept van de profielen strookt zeer goed met het vernieuwde onderwijsconcept Competentiegericht Leren in Flexibel Onderwijs, wat de Commissie in het bijzonder waardeert. Zij meent dan ook dat het inroosteren van drie verplichte opleidingsonderdelen in het modeltraject in het tweede semester van de master voor een deel haaks staat op deze integrale onderwijsaanpak en de sterkte ervan vermindert.

De studietijd voor de (voor het eerst lopende) master wordt nauwgezet gevolgd en de studiebelasting werd gedurende het eerste jaar al bijgestuurd toen bleek dat de timing en het aantal taken en papers voor de verschillende profielen de studenten in tijdsproblemen brachten. De Commissie is bekommerd over de haalbaarheid van de masterproef binnen het tijdsbestek van één academiejaar. Zij stelt op basis van de gesprekken met de masterstudenten en met de opleidingsverantwoordelijken vast dat het grote tijdsbeslag dat op de studenten wordt gelegd in het eerste semester door het intensieve profielenonderwijs een studiebelemmerend effect kan hebben op het daadwerkelijk 'tijdig' (het aan het eind van het tweede semester van de derde bachelor) beginnen met en daardoor ook tijdig indienen van de Masterproef. De Commissie merkt op dat hierover ten tijde van haar bezoek nog geen cijfermateriaal voor handen is en dat dit aan het eind van het lopende academiejaar zal moeten blijken. Gelet op de nauwgezetheid waarmee de opleidingsverantwoordelijken de vinger aan de pols houden, is de Commissie ervan overtuigd dat haar suggestie om de timing van de Masterproef bij te sturen, indien noodzakelijk, ter harte zal genomen worden. Het vernieuwde onderwijsconcept 'Competentiegericht Leren in Flexibel Onderwijs' wordt in de modulaire aanpak in de profielen in het eerste semester van de master ten volle gerealiseerd, door het samengaan van diverse werkvormen (hoorcolleges, werkcolleges, discussies, groepswork, het werken aan papers en excursies) en door de intervisie op het ontwikkelen van competenties door de integratie van verschillende kennisdomeinen volgens

een inter- en multidisciplinaire aanpak. De opleidingsonderdelen die in een bepaald profiel worden aangeboden worden daartoe veelal gezamenlijk en soms ook simultaan door meerdere lesgevers gedoceerd. De Commissie heeft bijzondere waardering voor deze – voor het docentencorps bijzonder arbeidsintensieve – aanpak die sterk tegemoet komt aan het competentiegericht leren van de student en die in het algemeen navolging verdient. De Commissie heeft een steekproef van examenopgaven bestudeerd en beoordeelt het niveau van de examens als goed. De examenopgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassing, wat overeenstemt met haar visie op evaluatie in de master. De Commissie waardeert de integrale aanpak van de evaluatie voor de profielen en stelt vast dat deze evaluatievorm congruent is met de doelstellingen van het profielenonderwijs en tegemoet komt aan het concept van competentiegericht leren. De Commissie waardeert de goede transparantie van de examens voor de masteropleiding en de evaluatie van de examens na afloop van het semester door de studenten.

De Commissie heeft een aantal eindverhandelingen van de uitdovende licentie grondig bestudeerd en heeft ter plaatse een grotere steekproef van eindverhandelingen en evaluatieverslagen doorgenomen en zij stelt vast dat de beoordeling in het algemeen overeenstemt met de kwaliteit van de scriptie en van de mondelinge verdediging (die blijkt uit het daarmee verbonden evaluatieverslag). De Commissie evalueert de kwaliteit van de eindverhandelingen in het algemeen als goed. Binnen de opleiding bestaat er een hoogstaand aanbod aan onderzoek, waarbij de thesisonderwerpen zeer goed aansluiten. De eindverhandelingen hebben een goede wetenschappelijke inslag en voldoen volgens de Commissie aan de eisen met betrekking tot wetenschappelijke verslaggeving. Zij meent dat uit de Masterproeven blijkt dat de studenten de bestudeerde materie op een kritische en wetenschappelijke wijze verwerkt hebben.

De Commissie is van oordeel dat de Master goed aansluit op het (eigen) profiel van de Bachelor in de Criminologische Wetenschappen. De masteropleiding is ook toegankelijk voor professionele of academische Bachelors zonder specifieke criminologisch wetenschappelijke opleidingskenmerken, mits het volgen van een verkorte Bachelor, een voorbereidingsprogramma (voor academische Bachelors) of een schakelprogramma (voor professionele Bachelors) of een specifiek schakelprogramma (voor bachelors in het studiegebied Sociaal Agogisch Werk, waarvoor het programma is vastgelegd). Het voorbereidingsprogramma of schakelprogramma is een éénjarig programma, waarin geen ruimte is voor de stage. Studenten die het schakelprogramma volgen hebben reeds een beduidende stage-ervaring genoten in de voorafgaande opleiding 'Sociaal Agogisch Werk'. De Commissie meent dat dit – voor het voorbereidingsprogramma – niet strookt met het belang dat de opleidingsverantwoordelijken hechten aan de stage als vereiste praktijkervaring voor de instap in het beroep van de Criminoloog. De Commissie beveelt ten stelligste aan om dit thema op te nemen en hiervoor een oplossing uit te werken.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma. De NVAO deelt de bezorgdheid van de Commissie over de haalbaarheid van de Masterproef en sluit zich aan bij de suggestie om de timing van de Masterproef bij te sturen, indien dat noodzakelijk is.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De Commissie stelt vast dat de kern van de academische staf (voor zowel de bachelor- als voor de masteropleiding) bestaat uit zeer energieke, enthousiaste wetenschappers (hoofdzakelijk criminologen) die over een zeer gedegen vakinhoudelijke kennis en deskundigheid beschikken. De Commissie beoordeelt de kwaliteit van de staf over het algemeen als zeer goed, dit geldt zowel voor de docenten die de criminologische opleidingsonderdelen verzorgen, als voor de docenten die het toegeleverd onderwijs (andere dan specifieke criminologie opleidingsonderdelen) verzorgen. Daarenboven stelt de Commissie vast dat er een goede koppeling is tussen het onderwijs en het eigen onderzoek van de staf.

Alle docenten staan bekend als zeer goede onderzoekers waarvan een aantal internationaal befaamd is. De kennis van de beroepspraktijk van de academische staf vloeit voort uit de veelvuldige contacten met de praktijk, ondermeer door het zetelen van de staf in adviescommissies, door projecten voor de Vlaamse Overheid en door de contacten door de stage. Op zeer regelmatige basis worden gastdocenten en -sprekers uitgenodigd in de bachelor- en in de masteropleiding.

De Commissie meent op basis van de gevoerde gesprekken en het cijfermateriaal dat de kwantiteit van het personeel krap bemeten is. De Commissie adviseert de opleidingsverantwoordelijken op alle niveaus ten stelligste om deze situatie intern te bespreken en hiervoor gepast te remediëren, om een toename van het aantal VTE personeelsleden voor de opleidingen te bewerkstelligen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet personeel. De NVAO sluit zich aan bij de aanbevelingen van de Commissie.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De Commissie stelt vast dat de bibliotheek over de nodige werken beschikt voor de studenten en meent dat de collectie tijdschriften adequaat is, wat een verbetering betreft ten opzichte van de vorige visitatie. De studenten zijn over het algemeen tevreden over de materiële voorzieningen. De Commissie is in het algemeen van mening dat er voldoende open of gesloten studeer- en ontmoetingsplaatsen zijn voor de studenten, waar ze aan groepsopdrachten kunnen werken. Het tekort aan practicumlokalen (opmerking van de vorige visitatie) werd – in de visie van de Commissie – grotendeels verholpen.

De Commissie stelt vast dat de diverse diensten op centraal en facultair niveau gericht aan elkaar doorverwijzen waardoor een goede dienstverlening gewaarborgd wordt, wat de Commissie waardeert. Ook het studiecentrum voor studenten is – in de visie van de Commissie – een bijzonder waardevol initiatief. Bijzonder aan de opleidingen in de Criminologische Wetenschappen aan de VUB is het sociaal engagement dat de universiteit en de faculteit hebben, zichtbaar in het (sinds 1975) ingerichte 'Bijzondere begeleidingsprogramma voor werkende en werkzoekende studenten'. De Commissie is bijzonder te spreken over de diversiteit en de kwaliteit van begeleiding van studenten bij de studiekeuze en tijdens de studieloopbaan. Daarnaast is ook de collectieve inzet van de staf voor de (individuele) begeleiding van de studenten voorbeeldstellend. De Commissie herkent hierin een holistische visie van de student, wat zeer sterke uitzonderlijke kwaliteit is, die aan de Vrije Universiteit Brussel werkelijk leeft. De lage drempel en de goede aanspreekbaarheid en bereikbaarheid van de docenten en assistenten voor de studenten is daarbij opvallend.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

De Commissie waardeert dat de opleidingsonderdelen per semester geëvalueerd worden en heeft op basis van de gesprekken kunnen vaststellen dat de opleidingen de signalen van de studenten die blijken uit de e-evaluaties en via andere kanalen, ter harte nemen. De Commissie waardeert dat de problematische gegevens worden besproken in de betreffende raden en commissies, waarin ook studenten vertegenwoordigd zijn. De Commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat er binnen de bestuursorganen van de opleidingen een groeiend bewustzijn heerst om actiever en meer gericht om te gaan met elementen van kwaliteitszorg en kwaliteitsbewaking voor de opleidingen en er inspanningen worden geleverd om deze elementen niet alleen als signaalfunctie, maar ook als strategische actiepunten in te zetten om de kwaliteit van de opleidingen permanent te bewaken.

De Commissie stelt vast dat aan de meeste van de bevindingen van vorige visitatiecommissies (Criminologie of meer recentelijk de Rechten, die ook op de opleidingen criminologie konden worden toegepast) gevolg is gegeven en waardeert dit ten zeerste. De Commissie stelt vast dat de opleiding ook goede eigen initiatieven ter verbetering van het onderwijs en ter verbetering van de kwaliteitsbewaking van het onderwijs bespreekt of reeds heeft doorgevoerd – in het bijzonder in het kader van de bachelor-en masterhervorming – en brengt dit in verband met één van de expliciete doelstellingen van de externe kwaliteitszorg.

De studenten zijn formeel vertegenwoordigd op alle beleidsniveaus van de faculteit en de universiteit, maar de daadwerkelijke betrokkenheid en inbreng blijft nog beperkt. De Commissie stelt vast dat de opleidingen bereid zijn om effectief rekening te houden met de mening van de studenten. De alumni zijn nu hoofdzakelijk door informele contacten betrokken bij curriculumbesprekingen en overleg. De opleidingen onderhouden goede informele contacten met het beroepenveld (ondermeer door de diverse contacten van de staf met de professionele wereld), maar de Commissie meent dat het beroepenveld nog beter zou kunnen betrokken worden bij de opleidingen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

De Commissie is van oordeel dat de Master in de Criminologische Wetenschappen academisch geschoolde criminologen van een degelijk niveau aflevert, die een brede basis hebben om in verschillende sectoren actief te zijn. Het gerealiseerd niveau blijkt ook uit de eindverhandelingen (sinds de invoering van de BAMA masterproeven genoemd), waarvan de Commissie het niveau als goed beoordeelt omdat deze een goede wetenschappelijk gehalte hebben en voldoen aan de eisen die gesteld worden aan een wetenschappelijke verslaggeving. De Commissie meent dat deze eindverhandelingen blijkt dat de studenten de bestudeerde materie op een kritische en wetenschappelijke wijze verwerkt hebben. Met betrekking tot internationalisering en studentenmobiliteit wordt aan de studenten de mogelijkheid geboden om een half jaar aan een ander (buitenlandse) universiteit te studeren. Ook de masterproef kan aan een andere universiteit worden geschreven. De internationale mobiliteit van de studenten Criminologische Wetenschappen is echter laag. De Commissie heeft vastgesteld dat de opleiding wel degelijk inspanningen levert om de studenten te motiveren om deel te nemen aan een internationale uitwisseling, maar dat deze inspanningen niet veel effect hebben. De Commissie koppelt het laag percentage studenten dat deelneemt aan een (inter-)nationale uitwisseling voor een deel aan de éénjarige aard van de Masteropleiding, maar adviseert de opleidingsverantwoordelijken om hier verdere inspanningen voor te blijven leveren.

Slaagcijfers voor de master waren nog niet voorhanden ten tijde van het bezoek. De Commissie gebiedt waakzaamheid voor de studieduur in de master, gelet op het vooruitzicht dat de meerderheid van de studenten de masterproef niet in eerste zittijd zou inleveren. De Commissie vernam tijdens de redactiefase van het rapport vanwege de opleiding dat het slaagpercentage voor de Master in de Criminologische Wetenschappen voor 2007-2008 60% bedraagt en dat 13% van de studenten (dit zijn de studenten die een deeltijds traject volgen) ook op schema zitten en dat ze voor de opleidingsonderdelen die ze tijdens 2007-2008 hebben opgenomen de vereiste credits hebben verworven. Conform de filosofie van het flexibiliseren van het hoger onderwijs zit 73% van de studenten op schema (ten aanzien van de door hen opgenomen studiepunten bij aanvang van het academiejaar 2007-2008). De Commissie stelt vast dat er voor de opleiding geen expliciet geformuleerde streefcijfers zijn, hoewel er een impliciet beleid ter zake wordt gevoerd. De Commissie meent dat een expliciet beleid inzake streefcijfers de opleiding kan helpen om de slaagcijfers te analyseren en mogelijke strategieën uit te tekenen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Resultaten. De NVAO sluit zich aan bij de opmerking van de Commissie m.b.t. een expliciet beleid inzake streefcijfers.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	v	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	G
2 Programma	v	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	G
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	E
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef ⁴	G
3 Inzet personeel	v	3.1 eisen gerichtheid	G
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	v	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	v	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	G
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	v	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

O: onvoldoende; V: voldoende; G: goed; E: excellent

⁴ Enkel voor masteropleidingen

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel van de NVAO: positief

O: onvoldoende; V: voldoende

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Master in de criminologische wetenschappen (master) van de Vrije Universiteit Brussel uitgevoerd door Vlaamse Interuniversitaire Raad.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
F 31 70 312 23 01
E info@nvao.net
W www.nvao.net

Aanvraagnummer #3728

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot het einde van academiejaar 2017-2018.